

Lymfödem, lipödem, venösa ödem och Mb Dercum

Underfunktion i lymfsystemet innefattar en rad olika sjukdomar som primärt och sekundärt lymfödem, lipödem, Dercums sjukdom, kärmissbildningar och venös insufficiens som utvecklat lymfödem.

Sekundärt lymfödem efter cancer

Sekundärt lymfödem drabbar många cancerpatienter som genomgått operation och strålning. Kunskapen om lymfödem bland läkare och vårdpersonal i Sverige är mycket dålig jämfört med de länder Sverige vill mäta sig med när det gäller sjukvård. Tillgången till vård varierar kraftigt beroende på var man bor. I Stockholm finns både landstingsanslutna och privata medicinska lymfterapeuter men man tar inte emot patienter med lipödem och/eller Dercums sjukdom på grund av att upphandling för vård av dessa saknas. En del landsting tar inte ens emot patienter med primärt lymfödem. **Sekundärt lymfödem** efter canceroperation diagnosticeras ofta under cancerrehabiliteringsfasen, men om lymfödem utvecklas flera år efter behandling kan primärvården ha svårt ställa diagnosen och vård uteblir.

Sekundärt lymfödem efter bröstcancer

– Då det inte finns specialiserade läkare och patientperspektivet är praktiskt taget obefintligt i Sverige är det svårt att tillämpa internationella konsensusdokument gällande diagnostisering och behandlingsmetoder som finns för lymfsystemets sjukdomar, säger Margareta Haag, förbundsordförande för Svenska Ödemförbundet.

Sekundärt lymfödem efter gynecancer

– I många landsting används enbart kompression samt råd om viktnedgång som behandling till lymfödem. **Sekundärt lymfödem** efter gyncancer kan ge livslånga biverkningar där inte enbart kompression och egenbehandling hjälper. Kontinuerlig uppföljning och ”coachning” av medicinsk lymfterapeut behövs. Patientutbildning, lymfskola, instruktioner praktiskt, skriftligt och muntligt om hur man kan göra självlymfdränage, djupandningar och rörelseövningar saknas på de flesta vårdinrättningar i Sverige.

Lipödem

Lipödem är i dag en okänd sjukdom trots att den är ganska vanlig. Lipödem debuterar ofta i puberteten, vid graviditet och/eller klimakteriet. Personer drabbade av lipödem har ofta smärta i ben och lår. Diagnos finns men merparten av vårdpersonal känner inte till symtomen, ej heller vilken behandling som behövs. Lipödemdrabbade häcklas och får rådet ofta att banta och träna.

Lipödem med karaktäristisk assymetri mellan över och underkropp, smal midja och vrister och snedställning av ben med snedbelastning på knän som följd.

Om lipödem inte behandlas försämras lymfflödet och vävnadsförändringar uppstår. Det innebär att ett lymfödem uppstår. Man har då både stagnerad lymfvätska och förstörd fettvävnad. Det blir en ansamling av avfallsämnen som ger smärta och många gånger påverkas också leder och knän.

Mera information lämnas av

Margareta Haag, Svenska Ödemförbundets ordförande
Tel: 070-497 49 09, margareta.haag@svenskaodemforbundet.se

Presskontakt

Anna Sandström, redaktör Lymfan, SÖFs medlemstidning,
lymfan@svenskaodemforbundet.se